

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

ROČNÍK XLV

6

LISTOPAD - PROSINEC 2008

CENA 12 Kč

VÁŽENÍ ČTENÁŘI

ZPRAVODAJE ŠRÁMKOVY SOBOTKY,

konec roku svádí k určitému ohlédnutí, hodnocení a rekapitulaci uplynulého. Rád bych tak učinil za Středisko městské kultury Sobotka (SMKS).

Středisko městské kultury Sobotka vzniklo r. 1998 jako příspěvková organizace města s právní subjektivitou. Pod SMKs v současnosti patří Městské informační centrum (MIC), Městská knihovna Fráni Šrámka (MěK FŠ), Muzeum a archiv Fráni Šrámka (MAFŠ) a Studio Šrámkova domu (SSD). Provoz střediska mají v současnosti na starost tři zaměstnanci - Bc. Jan Janatka (vedoucí SMKs), Mgr. Lea Vejclová (pracovnice MIC) a Pavlína Havlová (knihovnice). SMKs pořádá kulturní a společenské akce ve městě včetně tanečních kurzů, je správcem webových stránek města, vydává a distribuuje Zpravodaj Šrámkovy Sobotky a Knihovničku Českého ráje. Poskytuje ucelené informace o historických a kulturních památkách v Sobotce, jejím okolí a památkách Českého ráje. Shromažďuje a poskytuje informace o ubytovacích kapacitách v místě a okolí, o autobusové a vlakové dopravě, o možnosti využití volného času. Prodává propagační materiály města, pohlednice, mapy, průvodce, drobné upomínkové předměty apod. Je hlavním pořadatelem festivalu českého jazyka, řeči a literatury Šrámkova Sobotka. Prezентuje město a region v tiskovinách a publikacích. Od počátku rekonstrukce Městského

divadla se podílí fyzicky i finančně na probíhajících úpravách. Prostřednictvím knihovny se stará o půjčování knih a časopisů, nabízí odbornou pomoc při výběru knih, rezervování požadovaných knih, zodpovídání dotazů faktografického a bibliografického rázu, meziknihovní výpůjční službu, knihovnicko - informační lekce pro žáky ZŠ. Poskytuje výstavní prostor - Galerii na schodech. Zajišťuje prohlídky v Muzeu Fráni Šrámka a je správcem Archivu F. Šrámka. Zaštiťuje provoz dramatického kroužku - Studia Šrámkova domu, které již několik let úspěšně vede MgA. Lada Blažejová. Poskytuje přístup na internet, kopírování - barevné i černobílé, faxování a skenování.

Šrámkův dům - sídlo SMKs a MIC (vlevo), Městská knihovna F. Šrámka (uprostřed) a bývalá radnice s Městským divadlem (vpravo).

V roce 2008 se prostřednictvím SMKs uskutečnilo (mimo Šrámkovu Sobotku) 5 hudebních koncertů, 3 divadelní představení, 3 výstavy, 1 beseda a podařilo se uskutečnit - po delší odmlce - Městský ples, Štěpánskou

zábavu či dětský karneval. Snažili jsme se o žánrovou pestrost a rozšíření nabídky (např. hojně navštěvovaný Kinematograf bratří Čadíků). Mnohé akce měly slušnou návštěvnost - především divadla (např. 110 diváků na vyprodaném představení Vila s věčným břemenem, 150 diváků na představení Čtyři pokoje do zahrady), Štěpánská zábava, Městský ples (každá akce kolem 130 účastníků).

- pokrač. na s. 2 -

KULTURNÍ AKCE V SOBOTCE :

- 19.12. 18:00 - zahrada Šrámkova domu - V BETLÉMĚ NENÍ MÍSTO! - hra Studia Šrámkova domu
- 21.12. 10:00 - náměstí - ŽIVÝ BETLÉM - tradiční akce baráčníků a ZŠ Sobotka
- 26.12. 20:00 - sokolovna - ŠTĚPÁNSKÁ ZÁBAVA - Dance party se Zdeňkem Vranovským
- 18.01. 14:00 - sál spořitelny - LEDNOVÉ MATINÉ - Hledání ráje: básně a obrazy Jana Solovjeva
- 21.02. 20:00 - sokolovna - MĚSTSKÝ PLES - hraje L. Odháněl - W.I.X. a Na starý kolena
- 25.02. 17:00 - sokolovna - JIVINSKÝ ŠTEFAN - udílení kulturních cen Jičinska - poprvé v Sobotce

Naproti tomu některé hudební koncerty měly návštěvnost velmi malou (např. 13 posluchačů koncertu písničkáře Vojty K. Tomáška). Zde je nutné říci, že žádná kulturní akce není finančně plně návratná. Zájezdové divadelní představení se známými herci stojí v průměru 30 – 40 tisíc, a to by při kapacitě městského divadla či sokolovny a požadavku finanční návratnosti znamenalo prodávat lístek za 200 – 300 Kč, což by vedlo k minimálnímu zájmu diváků. Návratnost se tedy při ceně 100 – 120 Kč za vstupenku pohybuje mezi 30 - 50%. Podstatnější je však fakt, že tu během roku existuje nabídka různých kulturních pořadů, která je rovněž vizitkou města. Pro zajímavost – letos jsme mohli v Sobotce vidět např. známé herečky Janu Brejchovou, Pavlínu Filipovskou nebo Zdenu Hadrbovcovou, herce Jana Kačera, Otu Jiráka nebo Josefa Zímu, na Šrámkovu Sobotku přijela zpěvačka a moderátorka Ester Kočíčková, zpěvačky Sestry Steinovy, spisovatelka Petra Hůlová nebo překladatel Harryho Pottera Pavel Medek.

Mimo sestavování kulturní nabídky se SMKS zaměřilo i na zkvalitnění propagace města, větší informovanost obyvatel i návštěvníků města a podporu turistického ruchu na Sobotecku. V první řadě se podařilo vybudovat nové webové stránky města. Na nich lze nalézt maximum informací o městě, o činnosti MěÚ, o ubytování a stravování na Sobotecku, o možnostech sportovního a rekreačního vyžití, o kulturních akcích a mnohé další. Mezi další aktivity patřilo vydání nových pohlednic Sobotky a především vydání nového plánu města, ve kterém jsou přehledně vyznačeny všechny hlavní turistické zajímavosti, veřejné budovy a možnosti ubytování. Plán se podařilo realizovat za finanční podpory devíti podnikatelských subjektů ze Sobotky. Propagace Sobotky i okolí, zámku Humprecht, festivalu Šrámkova Sobotka i soboteckého jarmarku se v průběhu roku objevovala v nejrůznějších podobách – jako reklamní inzertáty ve specializovaných tiskovinách na veletrzích cestovního ruchu, jako zvláštní odkazy, články a fotografie na nejrůznějších webových portálech, jako barevný leták, který v mnohatisícových nákladech po celých severních Čechách propaguje Sobotku a Humprecht. Byla navázána spolupráce s internetovou televizí Naše televize – do dnešního dne jsou natočeny 3 reportáže ze Sobotky, které jsou k vidění na soboteckém webu. Pokračuje spolupráce s lokálními médii. (Jičínský deník, Nové noviny, Český rozhlas Hradec Králové). MIC aktivně pracuje ve Sdružení Český ráj a to zejména na marketingových aktivitách a propagaci regionu. V současnosti se jedná o umístění poutačů turistických cílů (Humprecht + Sobotka) u silnice I/16. V MIC se během roku rozšířil počet nabízených suvenýrů, propagačních materiálů, knih a dalšího zboží. Během hlavní turistické sezony bylo otevřeno 7 dní v týdnu.

Tímto bych rekapitulaci roku uzavřel a dovolím si poslední poznámku: 1. 1. 2009 dojde k přejmenování Střediska městské kultury Sobotka na **Městské kulturní středisko Sobotka** (MKS Sobotka). Ke změně názvu jsme se rozhodli čistě z praktických důvodů – nové pojmenování nezničí tak kostrbatě, jde o jasný název městské organizace tohoto typu a je mnohem snadněji dohledatelné v různých seznamech a databázích.

Jan Janatka

RADNICE INFORMUJE

17. veřejné zasedání zastupitelstva města Sobotky se uskutečnilo v úterý **25. listopadu 2008**.

Zastupitelé schválili **rozpočtové opatření číslo 4/2008**. Rozpočet na rok 2008 se v návaznosti na přidělené dotace a plánované výdaje upravuje k 19. 11. 2008 v příjmové a výdajové části na částku ve výši 60 237 130,- Kč.

Dne 18. července t.r. bylo vyhlášeno výběrové řízení na prodej pozemků určených k výstavbě bytových domů v lokalitě Krásný plac. Dne 10. října 2008 bylo provedeno vyhodnocení došlých nabídek. Hodnotící komisi tvořili členové rady města, dále p. Staška a Bc. Janatka za stavební komisi. Kritériem pro konečný výběr kupujícího byla především nabídnutá cena za uvedené pozemky. Ze dvou zájemců nabídla obchodní firma STAVING spol. s r.o. Valdice vyšší částku (1 000,- Kč/m²). **Zastupitelé schválili uzavření smlouvy o budoucí kupní smlouvě mezi městem a uvedenou firmou.**

Dodávku tepla pro město, resp. pro základní, mateřskou školu a DPS zajišťuje již několik let firma Trigad. Smlouva s uvedenou firmou byla dále prodloužena na období od 1. 9. 2008 do 31. 12. 2016. **Zastupitelé smlouvu schválili.**

Dne 1. 11. 2007 podalo město žádost o poskytnutí dotace na zpracování projektové dokumentace pro akci „Vodovod Lavice“. Na základě usnesení Královéhradeckého kraje ze dne 9. 10. 2008 by měla být městu poskytnuta dotace ve výši 250 000,- Kč, což činí 62,50 % celkových nákladů projektu. Celková předpokládaná hodnota díla činí 400 000,- Kč. **Zastupitelstvo schválilo uzavření smlouvy mezi městem Sobotka a Královéhradeckým krajem o poskytnutí dotace z programu „Rozvoj infrastruktury v oblasti vodního hospodářství (zásobování pitnou vodou a odkanalizování) do 2000 EO“ ve výši 250 000,- Kč.**

Zastupitelstvo schválilo zadání pro vypracování projektové dokumentace na úpravu tzv. sběrného dvora pod Humprechtem firmou Chládek a Tintěra Pardubice, a.s. Cena 156 400,- Kč je vyčíslena včetně DPH. Jde o geodetické zaměření, projekční práce, inženýrskou činnost a kompletační práce. Po zpracování uvedených podkladů může město požádat o dotaci na vybudování sběrného dvora.

-MJ-

SOKOLOVÉ NEZAPOMÍNÁJÍ

U příležitosti 90. výročí vzniku československého státu vzpomněla i naše organizace události z let 1914 - 1918. Je všeobecně známo, že o vznik Československa jako samostatného a rovnoprávního státu Čechů a Slováků se zasloužil Tomáš Garrigue Masaryk, Milan Rastislav Štefánik a další významné osobnosti naší historie. Odstupem mnoha let se už méně ví, jakou úlohu v té době zastávali sokolové. Podíl Sokola na vzniku československého státu je neodmyslitelný. Síla a životnost práce zakladatelů Sokola Tyrše a Fügnera byla na počátku osvobozenického boje, do kterého se zapojili také krajané američtí, francouzští i ruští. Už 1. srpna 1914 byla ve francouzské cizinecké legii vytvořena z členů pařížského Sokola česká setnina „Nazdar“. Čs. dobrovolnický sbor vznikl také v Itálii. Největší a nejvýznamnější součástí zahraničního odboje však byli legionáři v Rusku. Duch Sokola žil v zahraniční armádě přesto, že 24. listopadu 1915 bylo výnosem c. k. ministerstva vnitra nařízeno rozpuštění spolků České obce sokolské a Svazu slovanského sokolstva. V dramatické době vzniku nového státu byl Národním výborem pověřen organizováním branné moci **dr. Josef Scheiner**, starosta rozpuštěné ČOS. (Pozn.: starostou ČOS zůstal až do své smrti v roce 1932).

Dr. Josefa Scheinera nám v naší sokolovně připomíná portrét, malovaný zahradníkem a novinářem Františkem Dolenským, otcem sportovce a malíře Přemysla Dolenského. V roce 1884 byl jmenován c.k. notářem v Sobotce JUDr. Ludvík Scheiner. O prázdninách jej navštěvoval tehdejší JUC. Josef Scheiner. Často je polemizován příbuzenský vztah obou Scheinerů. Dle mých poznatků byl otec Ludvíka Scheinera bratrem děda Josefa Scheinera.

Oba Scheinerové byli někdejšími cvičiteli Sokola pražského. Tak se JUDr. Ludvík Scheiner, mimochodem výborný muzikant, po příchodu do Sobotky ujal ochotně práce činovníké i cvičitelské a právě tehdejší JUC. Josef Scheiner mu ve cvičení vydatně pomáhal. Spolu s Aug. Janátkou jako zkušební cvičitelé vychovali v Sobotce řadu dalších následovníků – okresního tajemníka Jana Macha, berního příručího Emila Rottu, či Václava Pažouta (*pokračovatelem rodu Pažoutů je Václavův vnuk Zdeněk, jež bydlí v Sobotce a který se jako dorostenec podílel ve sletovém roce 1948 na zhotovení vlajky Sobotských dorostenců a dorostenek*). Sletu Sokolské župy Fügnerovy v Sobotce v červnu roku 1893 se jako host zúčastnil také bratr dr. Josef Scheiner, a pronesl slavnostní řeč.

Tímto poněkud delším, ač velice stručným nástinem, jsem měla na mysli přiblížit zásluhou činnost sokolstva v 1. světové válce a v době prvních let Československé republiky. Také připomenout vliv dr. Josefa Scheinera na soboteckou sokolskou činnost.

-JO-

Poznámka - zveřejněné fotografie: Archiv T.J. Sokol

DR. J. SCHEINER,
NEJVYŠŠÍ VELITEL ČESKOSLOVENSKÉ ARMÁDY.

Činnost Tělocvičné jednoty Sokol Sobotka v roce 2008

Oddíly sokolské všestrannosti:

Rodiče a děti – cvičitelka Jana Šlechtová mladší

Mladší a starší žákyně – cvičitelky Marta Kunstová a Monika Odlerová

Mladší žáci, starší žáci, dorostenci, muži – florbal – cvičitelé Jana Ouředníková a Pavel Šlechta ml.

Dorostenky a ženy – stepaerobik – cvičitelka Jana Šlechtová ml.

Ženy – kondiční cvičení – Jana Šlechtová st.

Ženy – harmonická gymnastika s prvky zdravotního tělocviku – Jana Ouředníková

Ženy – Věrná garda – cvičitelka Zdena Fojtíková

Dny vyhrazené pro cvičení – pondělí, čtvrtek

Činnost tělocvičná a sportovní mimo běžnou aktivitu

15. 3. Župní přebor – žáci florbal – 1. místo a postup do oblastního kola

22. 3. Velikonoční cvičení s „Norkem“ – kulturně tělocvičný program

17. 5. Oblastní přebor st. žáků ve florbalu v Praze

22. 6. Slet v Liberci – 4 ženy s kužely, 14 žákyně s kloboučky

20. 9. Sokolení – program hudba, zpěv, přednáška, cvičení, soutěže, výstavka – 150 účastníků

23. - 29. 9. Účast na zájezdu sokolů na Jižní Moravu – 2x Sobotka

27. 12. - Cvičení s Beruškou

Činnost sportovně kulturní

- 5. 1. - Sokolští „Tři králové“ se zpěvem
- 17. 2. - Dětský karneval s programem
- 5. 5. - Valná hromada s programem – Dr. Scheiner a jeho činnost v 1. sv. válce, výstavka
- 5. 12. - Mikulášská pro děti

Činnost vzdělávací

- 12. - 13.1 - Cvičitelstvo - vzděl.seminář – ČOS seminář, Praha - Tyršův dům
- 19. 4. - Knihovníci, archiváři, kronikáři – ČOS seminář Praha - Tyršův dům

Činnost kulturní - spolupráce s jinými organizacemi v Sobotce

- 5. 1. Ples - Novotný – soukromá akce
- 16. 2. Sobotecký ples – pořadatel SMKS + Sokol
- 1. 3. Hasičská merenda – pořadatel SDH
- 25. 4. Divadlo „Na ty louce zelený“ – pořadatel SMKS
- 28. 6. - 5. 7. Šrámkova Sobotka – pořadatel SMKS
- 11. - 14. 8. Kinematograf bratří Čadíků – sokolské cvičiště
- 23. 8. Sobotecký jarmark – zapůjčení zařízení - pořadatel Klub přátel města Sobotky
- 15. 9. Divadlo „Čtyři pokoje do zahrady“ Praha – pořadatel SMKS
- 13. 9. - 28. 11. Taneční – pořadatel SMKS
- 30. 11. Sezení baráčníků – pořadatel baráčníci
- 26. 12. Štěpánská zábava – pořadatel SMKS

Sobotecké „SOKOLENÍ“ 20. září 2008

Výrazné plakáty se vtipným textem přivábily do naší sokolovny zhruba 150 účastníků. Prohlédli si výstavku se sokolskými dokumenty vztahujícími se k rokům 1862 – 1918 a vyslechli krátkou přednášku o I.světové válce, o zásluhách TGM, M. R. Štefánika, J. Scheinera.

Po úvodním vystoupení ml. a st. žákyň se skladbou „Bossa nova“ se všichni, od nejmenších po nejstarší stali přímými aktéry dalšího programu. Se cvičiteli se zapojili do „velrybářské výpravy“ a zahráli si na obyvatele „zoologické zahrady“. Následně si každý ověřil svou osobní výkonnost. Byly prováděny „FIT TESTY“, při kterých výrazně pomohlo cvičitelům družstvo starších žáků a dorostenců. Souběžně probíhalo cvičení nejmenších dětí na nářadí, mládež a dospělí se zapojili aerobikem a stepaerobikem. Nakonec se uskutečnilo přátelské utkání ve florbalu mezi našimi žáky, dorostenci a muži. „Sokolení“ v Sobotce se vydařilo.

Poděkování cvičitelce

Tělocvičná jednota Sokol Sobotka děkuje cvičitelce Věrné gardy sestře Zdeně Fojtíkové za její dlouholetou cvičitelskou činnost. Zdena vedla cvičební hodiny žen od roku 1999 doposud. Nyní předala odpovědnost dalším. Přesto zůstává v našem Sokole jako cvičenka a nevzdává se úkolu pokračovat ve vybírání členských příspěvků od Věrné gardy.

O jejím vztahu k Sokolu netřeba psát více. Sokolství si přinesla na svět v genech. Pochází z rozvětvené sokolské rodiny. Její otec Jaroslav Opočenský ušil za svého života mimo jiné také mnoho sokolských krojů. Byl společenský a v Sokole působil v oblasti kulturní. Matka Marie, rozená Moravcová, byla velmi oblíbenou cvičitelkou mladších žákyň. Říkali jsme jí „máma soboteckých sokolských dětí“. Zdenin bratr Jaroslav byl vojákem z povolání a v Sobotce v určitém čase působil jako náčelník.

Sokolské kořeny rodiny Opočenských sahají až do 19. století. Zakladatelem rodu byl **Viktor Opočenský st.** (1870 - 1938), krejčí, sokolem duší i tělem. Na soboteckém hřbitově byl pochován v sokolském kroji. Měl 7 dětí.

1. Viktor Opočenský ml. (1889 - 1974), vyučený krejčí, později působil v Litoměřicích jako učitel na Pokračovací škole. Pohřben je tamtéž. On i jeho dcera Marie byli cvičenci v Sokole.

2. Karel Opočenský (1895 - 1971), působil jako řezník v Doksech. Byl cvičencem v Sokole.

3. Emilie Opočenská, provd. Šulcová (1897 - 1924), od mládí cvičila v Sokole.

4. Jaroslav Opočenský (1900 - 1984), sokolský kulturní pracovník (viz výše). S manželkou Marií z rodu Moravcových (1905 - 1951) vychovali dceru Zdenku (nar. 1926) cvičitelku a syna Jaroslava (1929 - 1999), důstojníka z povolání, cvičitele a náčelníka v Sokole.

5. Bohuslav Opočenský (1905-1985), vyučený krejčí, školník, sokolník. Jako člen Sokola byl cvičitelem, náčelníkem i praporečnickem. Cvičitelem byl velmi kvalitním, na jeho cvičební hodiny se nezapomíná. S manželkou Matyldou rozenou Opicovou (1910 - 1979), švadlenou a cvičenkou vychovali syna Bohuslava zvaného Boban, výborného cvičence a dceru Jitku.

6. Oldřich Opočenský (1911 - 1986), vyučený řezník, před 2.sv.válkou působil jako četník na Podkarpatské Rusi, později četník v Kutné Hoře i bezpečnostní technik v Benešově n. Pl. V Sobotce byl výborným cvičitelem. V roce 1938 se jako vedoucí žáků účastnil X. vše-sokolského sletu v Praze.

7. Božena Opočenská, provd. Doškářová (1911 - 1984), cvičenka v Sokole, dvojče Oldřicha, žila v Praze.

Závěrem

Výbor a cvičitelský sbor Tělocvičné jednoty Sokol Sobotka děkuje všem, kteří jakýmkoliv způsobem vyjádřili přízeň našemu sokolskému snažení.

-JO-

Na fotografii z r. 1937 je Zdenka a Jaroslav Opočenských

LESNICTVÍ V LITERATUŘE FRÁNI ŠRÁMKA 2. část

V 1. části jsme sledovali, jak se utvářel Šrámkův vztah k přírodě, zejména k lesům. V následující 2. části si povšimneme lesnických a mysliveckých motivů v jeho básnické, prozaické a dramatické tvorbě.

Les jako významná součást přírody je Šrámkovi nejmilovanějším životním prostředím, do něho se také touží po své fyzické smrti, zpopelnění, navrátit. A jak se vyznává v epitafické, náhrobní básni *Ohni odevzdáný*, chce být metaformován, přeměněn v koloucha: „*A kam by kolouch, kam by dřív, do lesa, kampak jinam, smrk z dálky na něj prstem kýv*” a zároveň „*žár vydých ze mne obláček a ten hned k lesu hajdy! Než nad lesem se načechrá, v pelišku kolouch prospí, už dorazím tam snad i já, poslouchat budu drozdy.*” Jak už tato svým způsobem klíčová báseň naznačuje, les je Šrámkovi poetickým objektem, jehož se zmocňuje impresionisticky, vitalisticky i symbolicky. Nejtypičtějším Šrámkovým postupem je perzifikace (zosobňování), antropomorfizace (zlidšťování) lesa, stromů. Lze přímo mluvit o ztotožnění člověka a stromu nebo o záměrnou stylizaci strom-žena, květina-dívka, jež jsou typické jednak pro lidovou poezii, jednak pro tehdejší umělecké směry: secesi a symbolický impresionismus, jimiž byl také Šrámek ovlivněn. Viz jeho sbírku 25 dekadentních symbolických básní z roku 1905 *Rozbolestněný ženami*, vydaných posmrtně knižně v Praze (Mladá fronta 1966).

Dokladů na tento způsob uměleckého vyjádření nalezneme v četných pozdějších verších shrnutých souborně do knihy Fr. Šrámek *Básně* (1. vyd. Praha, Čs. spisovatel 1954. 415 stránek, edice Odkaz, sv. 5). Například: „*Já nejsem žena. Já jsem strom*” (báseň *Advent*); „*Odešel k jedli stařeně, stařenko, chtěl bych radu*” (báseň *Les, rádce*). Vedle borovice (jedle, sosny) byla oblíbeným Šrámkovým stromem bříza, kterou jednou nazývá „*děvčetem*” (báseň *Stromy*), podruhé „*slečinka bříza*” (báseň *Semtínská lípa*), kdežto modřiny přirovnává k cudným jeptiškám. Strom jako strážce se připomíná v básni *Vesnice*: „*Však čtvero pamětnic čtvero lip kronikářek, to je varta,*” a zejména v překrásné baladické skladbě *Lesy a partyzáni*. Rodné sobotecké lesy, pojaty v lyrizované perzonifikaci, přijímají do svého středu skupinu partyzánů. Zachraňují, ukrývají skupinu partyzánů a drží stráž, a to i po smrti statečných bojovníků, pohřbených v lesích. V lyrickém závěru naznačil básník splnutí stínů padlých s rodnými soboteckými lesy. Tato Šrámkova kompozice patří k nejkrásnějším a nejoriginálnějším básním v české pokvětnové poezii nepodoblivě oslavující partyzánský boj.

Motiv lesa je u Šrámka mnoholomný a mnohotvárný. Šrámkův les je nositelem milostného snu, snu o ženě, vysněné ženě, která má podobu přírody. Dá se říci, že příroda se Šrámkovi mění v ženu (vizte básně *Les, Jarní poutník, Advent*). Ryze romantický charakter má příběh o milování s lovcovou ženou (báseň *Romance*), který si vysnil básník ve svém městském vršovickém bytě. Jak značný význam přikládá básník Fráňa Šrámek motivu lesa, je možno doložit mou excerpcí jeho 250 básní zahrnutých do stejnojmenného souboru *Básně* (1954). Celkem v 36 básních (tj. 14,5 %) se 106krát vyskytuje slovo *les*, a to obvykle ve spojení s epitetem *borový, chvojový, sosnový, jarní, letní, noční, rodný, žehrovský, černý, temný, modrý, bradatý, hluboký, spálený, šibeniční, šibenic; háj (7krát), černý hvozď (1krát); lesní (9krát)*.

Vlastní excerpcí Šrámkovy poezie jsem zjistil, že básník ve verších uvádí celkem 83 druhů rostlin, z toho 31 druhů stromů (4 jehličnany a 27 listnáčů, včetně ovocných stromů a keřů). Nejoblíbenějším Šrámkovým jehličnanem je sosna-borovice (14krát), typická dřevina jeho rodného Sobotecka a Českého ráje. Z listnáčů po tradičně oblíbeném keři růži-šípku (30krát) se nejčastěji vyskytuje bříza (13krát), pak vrba (6krát), jeřáb a topol (5krát) atd. Mezi frekventovaná slova vůbec patří strom (20krát), keř (10krát), sad (8krát), květ (10krát) a kvítí (9krát). Ze živočichů jsou nejpočetněji zastoupeni ptáci 27 druhů, skřivan (10krát), kos (7krát), a savci 22 druhů, pes (31krát) a chrt (7krát), oblíbený Šrámkův kuň a koníček (29krát). Ve spojitosti s lesnictvím se v Šrámkových verších objevuje motiv mýtiny, paseky, vorařství (báseň *Písecká*) a především lovu a lovectví, štvavnice (básně *Romance; Humprecht*). Nezanedbatelný je u Šrámka motiv hudby v lese.

Fr. Šrámek je celistvou integrální uměleckou osobností. Pojetí přírody, lesa i zvěře je stejné i v jeho próze. Člověka ve strom stylizuje v povídce *Strhali ji květy a ulámali haluzky* (v souboru próz Prvních jedenadvacet, Praha 1956, s. 70-76). S básní *Les, rádce* koresponduje povídka *Elis na Grödinge* (v souboru próz Bouřky a duhy, Praha 1949), v níž borovice na pobřeží-

ních skalách se stává účastnou společnicí osamělého muže. - Motiv podzimních honů, lovectví se schizofrenním knížetem i postavu facíra obsahují dvě anarchistic-ky laděné prózy s tragickým baladickým vyzněním, a to Šrámkovy novely z počátku 20. století s názvy *Tragikomedie a Facír* (1905). Novela *Tragikomedie*, poprvé otištěna v časopise Obzor, ročník I, knižně obsažená v souboru drobnějších próz *Prvních jedenadvacet* (2. vyd. Praha, Čs. spisovatel 1956, s. 143-149) líčí příběh starého slabomyslností postiženého aristokratického knížete. Děj je zasazen do koloritu podzimních panských mysliveckých honů a lovů na jeho panství. Šrámek v poněkud anarchistickém pojetí, předpovídajícím zánik zdegenerované šlechty, zdařile psychologicky kreslí slabomyslného, paranoidního podivínského knížete, poněkud vnitřně rozpolcenou osobnost, pohrdající svými myslivci i šlechtici. Při hostině po honu veřejně v aristokratické společnosti je ironickým mluvčím buřičských myšlenek: „A piju na radost, že je v našich lesích ještě dosti dřeva na šibenice, aby nás všechny na nich mohl jednou lid pověsit!“ Kníže se necítí dobře uprostřed unuděné panské společnosti a je ironií osudu, že v modřínové aleji je po čase v zimě zavražděn nožem do hrdla jakýmsi pobudou v hadrech požadujících po něm peníze. Nic nepomůže nebohé oběti, že se brání slovy: „Já... já jsem kníže...“ Také další próza *Facír*, poprvé otištěná Fr. Šrámkem pod pseudonymem Razumichin v mysliveckém a lesnickém časopise Česká myslivost, ročník IX, únor 1905, číslo 2, strana 28-30, je průhledným ohlasem ruské revoluce v roce 1905. Blíže neurčený výstřižek prózy uložený ve Šrámkově archivu v Sobotce se mi podařilo bibliograficky identifikovat a objevně přetisknout podruhé v příloze jubilejního čísla studentského časopisu Facír, vydávaného Střední lesnickou technickou školou v Trutnově 28. února 1968. Výrazem facír z německého „vazierende Förster“ byli u nás nazýváni nezaměstnaní, „vandrující“, toulaví lesníci, putující jako krajánkové od hájovny k myslivně a na své „štace“, místa, přinášeli nové zprávy a vyprávěli o nových metodách práce v lesnictví a myslivosti. Mnohdy přispívali k pokroku v lesnictví. Leckdy to byli vydědenci, osobně nešťastní lidé, často tragicky nalomení. Z rodu takovýchto smutných ztroskotanců a vydědenců je taktéž Šrámkův mladý nezaměstnaný lesník ve službách knížete, lesní Havlín, opravdově milující lesy i své povolání. Avšak při sporu o jelena dvanáctáka mezi sedláky a knížetem vypovídal u soudu podle pravdy, ale ne tak, jak si kníže přál. A kníže spor prohrál a sedláci byli osvobozeni. Proto kníže tohoto charakterního a mravně ušlechtilého lesníka Havlína propustil ze své služby. Havlín se stane se zkrátka facírem. Nešťastný a nezaměstnaný Havlín, opravdově milující lesy a snící o šťastném manželském životě, toulající a hladovějící, se mimoděk vmísí ve městě do průvodu hladových nezaměstnaných, aby posléze zemřel vysílením opuštěný ve sněhu. Je to skutečně mistrovsky krásná novela z lesnického prostředí. Z lásky k lesům se vyznal Fr. Šrámek také v románu *Stříbrný vítr* (1910, přepracovaný v roce 1921) v kapitole XIII. V lesích se cítí Šrámkovi hrdinové volně a svobodně. Les je pro básníka Šrámkova zdrojem krásy a poezie.

PhDr. Jiří Uhlíř, Jaroměř 3 – Josefov

SOBOTECKÉ VESNICE

Před půl druhým rokem jsem začal psát o vesnicích, které patří pod Sobotku. V jednu chvíli se projekt z časových i technických důvodů zadrhnul, a ke zbývajícím třem obcím, které shodou okolností všechny začínají na „S“, jsem se dostal až nyní. Opět upozorňuji, že historických pramenů je naprosté minimum, což potvrzuje i návštěva jičínského státního okresního archivu.

SPYŠOVA (stav k 1. 1. 2007)

Počet stálých obyvatel: 40 (21 mužů a 19 žen)

Věková skladba obyvatelstva: 0-6 let: 0, 7-18 let: 5, 19-60 let: 27, 61-80 let: 6, 81 let a více: 2 obyv.

Rozloha katastru: 430 ha

Nadmořská výška: 270 m.n.m.

Počet čísel popisných: 30

Vzdálenost náves – sobotecké náměstí: cca 1,7 km

Původ jména: jméno obce vzniklo z osobního jména Spyš, které bylo lichotným tvarem jména Spytihněv. Existuje velké množství používaných variant názvu obce: Spyšová, Spišová, Spíšov, Spyšov, Spýšová atp.

STAŇKOVA LHOTA (stav k 1. 1. 2007)

Počet stálých obyvatel: 81 (31 mužů a 50 žen)

Věková skladba obyvatelstva: 0-6 let: 3, 7-18 let: 21, 19-60 let: 42, 61-80 let: 14, 81 let a více: 1 obyv.

Rozloha katastru: 277 ha

Nadmořská výška: 360 m.n.m.

Počet čísel popisných: 36

Vzdálenost náves – sobotecké náměstí: cca 1,2 km

Původ jména: Lhota je častý název vesnic, které vznikly v období vrcholné středověké kolonizace a přívlastek se vztahuje k osobě zakladatele. Ve starších pramenech Lhota Staňkova.

STĚBLOVICE (stav k 1. 1. 2007)

Počet stálých obyvatel: 20 (11 mužů a 9 žen)

Věková skladba obyvatelstva: 0-6 let: 1, 7-18 let: 1, 19-60 let: 6, 61-80 let: 10, 81 let a více: 2 obyv.

Rozloha katastru: 117 ha

Nadmořská výška: 380 m.n.m.

Počet čísel popisných: 30

Vzdálenost náves – sobotecké náměstí: cca 2,6 km

Původ jména: ves lidí Stěblovyých, osídleno rodem Stěblů

Největší z obcí jeco do počtu obyvatel **Staňkova Lhota**, často nazývaná jen Lhotka. Zástavba vsi takřka plynule přechází v zástavbu Sobotky, v minulosti obec těžila z toho, že jí procházela císařská silnice na Jičín. První písemná zpráva o obci je z r. 1388. Do r. 1848 měla vlastní rychtu (samosprávu), poté patřila úředně pod Sobotku. Koncem 19. století zde vznikla parní tírna lnu, později přeměněná na parní mlýn, pila, koloniál, řeznictví, kovárna a hospoda. V r. 1900 zde žilo 144 obyvatel ve 30 domech. Mezi lety 1906 – 1921 probíhalo složité řízení, ve kterém rolník Fr. Taneček, hostinský Matěj Balák a Josef Folprecht žádali o osamostatnění obce. To se podařilo právě r. 1921. Od r. 1960 patří ves opět pod Sobotku. V roce 1950 měla 111 obyvatel. V roce 1958 zde vzniklo JZD, které se r. 1964 stalo součástí JZD

Sobotka. Postupně stalo jedním z největších na Jičínsku. Jeho nástupce - společnost Agrochov Sobotka a.s., patří i v současnosti mezi velké zemědělské podniky, vlastníci stovky hektarů půdy a stovky krav. Mimo Agrochov ve Staňkově Lhotě funguje elektrická pila na pořez dřeva firmy Pícek a Pícek, kde zároveň dřevo prodávají. Zajímavostí je i obchod paní Kotlářové - jediná večerka v širokém okolí.

O Spyšově a Stéblovicích je bohužel mnohem méně záznamů.

V letech 1869 - 1890 patřila **Spyšova** úředně k obci Kdanice, poté pod Sobotku. V r. 1900 zde žilo 160 obyvatel. Na návsi stojí kaplička, kam se chodilo ze Sobotky ve svátky s procesím. Ve vsi hospodaří několik soukromých zemědělců a kravín Agrochovu Sobotka.

Stéblovice patřily do r. 1960 k Nepřívěci. Roku 1900 zde žilo 144 obyvatel. Ve vsi je několik rekreačních stavení a je odtud nádherný výhled na Trosky.

Na závěr jen malá poznámka – informace o všech osmi vesnicích budou k dispozici i na www.sobotka.cz, v sekci O městě / Místní části Sobotky.

-JAN-

Pohled ze Staňkovy Lhoty do Sobotky.

Letecký pohled na Spyšovou.

Recenze knihy Sobotecko minulého století.

Fotografie Jaromíra Kuchaře se vzpomínkami
Karla Samšíňáka.

Vydal Klub přátel města Sobotky 2008

V minulém čísle ZŠS jsme se dočetli o „dvojím křtu“ (-fka-), o dvou záslužných publikacích, které vyšly k letošnímu výročí města. Byla tam dále otištěna i má recenze Malých dějin Sobotecka. Pak mi byla poskytnuta druhá z knih, **Sobotecko minulého století**, abych i o ní něco napsal. Fotografie na s. 25 mi připomněla, že jsem viděl poprvé Sobotku, když jsem jí projížděl na kole v létě 1948 jako skautík na putovním táboře. (Spali jsme pak v Podkosti.) Jsem tedy v podstatě člověk téhož minulého století, a tak se o pár řádků o knize pokusím.

Hlavní zásluhu na jejím vydání má pan doktor Kafka. Bez jeho snahy a péče by kniha nebyla. To bychom si měli uvědomit v první řadě. Několik fotografií Jaromíra Kuchaře jsme znali z vydání už dávno. Byl to tehdy tuším soubor asi tuctu pohlednic. Rádi jsme je posílali jako pozdrav ze Sobotky. (Ještě jich mám několik schovaných.) Teď máme tedy v knize soubor vskutku reprezentativní. Editor měl z čeho vybírat, snad asi ze dvanácti set negativů, uložených v Památníku národního písemnictví, který s reprodukováním vyslovil souhlas. I za to dík. Ten výběr, to musela být práce nepředstavitelně náročná. A povedlo se. Většina snímků je komentována Karlem Samšíňákem. Škoda, že už nemohl celek „dotáhnout“ do konce. Asi bychom si přečetli i pár dalších vtipných a zasvěcených komentářů. Ze str. 18 se na nás krásně dívá, tak, jak jsme ho znali z let posledních.

Z knihy se dovídáme i o počátcích fotografování na Sobotecku a leccos o autorovi fotografií i autorovi textů. A v úvodu je stručná historie Sobotky. Tady mě mrzí, že text nebyl jazykově korigován. Hned na s. 5 raně gotický místo raně gotický a asi třikrát Pana Marie místo Panna Marie, překlep je pak i v roce Šrámkova narození (na s. 9), 1879 místo správného 1877. Jsou to, řekněme, detaily, ale je to škoda, to přijde v tak krásné a záslužné knize líto.

Sobotecko minulého století je publikace vskutku významná a krásná. Je zaslouženým poděkováním oběma mrtvým – Jaromíru Kuchařovi a Karlu Samšíňákovi, ale hlavně je a navždy zůstane holdem městu a všem, kdo je v minulosti vytvářeli, všem těm bezejmenným (i několika v knize zvěčněným) občanům, bez nichž by „městečko pod Humprechtem“ nebylo tím, čím dnes je. Věřme, že se třeba za další půlstoletí někdo bude moci podobně ohlédnout s podobným úspěchem. Ale to už tu my starší nebudeme.

Aleš Fetterš

TANEČNÍ 2008

Letošní kurz tance a společenské výchovy pro studenty 1. ročníků středních škol probíhal od 13. 9. do 28. 11. Pod vedením Tanečního studia M manželů Mertlíkových se ho zúčastnilo 30 párů chlapců a děvčat ze Sobotky a Dolnobousevska. Během obou prodloužených i během závěrečného věnečku byla sokolovna plná, což svědčí o neutuchajícím zájmu o taneční kurzy. V příštím roce proto budeme s organizací tanečních pokračovat.

Poděkování

Pořadatelé děkují za pomoc při organizaci tanečních těmto organizacím a jednotlivcům: Sboru dobrovolných hasičů Sobotka, Sokolu Sobotka, Miroslavu Jaloveckému, Martě Kverkové, Zuzaně Hejnové, Evě Novotné, Václavu Borovičkovi, Marii Zejbrlíkové, Petru Hanušovi a Zuzaně Nývltové.

Za Středisko městské kultury Sobotka -JAN-

Přehlídka doma vyrobených klobouků se nesla ve znamení podzimu. (2. prodloužená lekce - 8. 11.)

Vítězi taneční soutěže se stal pár ve složení Nikola Vitvarová a Pavel Kopecký (uprostřed), druhé místo obsadili Kateřina Motyčková a Jan Stejskal (vpravo) a jako třetí skončili Simona Benešová a Jiří Kunst (vlevo).

ŠUP SEM, ŠUP TAM ...

Ještě jednou o odpadcích

Ve Zpravodaji už jednou řeč o odpadcích byla. Vzpomínáte? Ano, bylo to na počátku roku. Tehdy jsme rozebírali vše kolem třídění a sběrných kontejnerů. Slíbili jsme si tenkrát, že se ještě jednou k dané problematice vrátíme, i když v trochu jiné podobě. V hlavní roli jsou však opět odpadky, ale mění se cíl jejich umístění: tentokrát to jsou odpadkové koše rozmístěné na náměstí a v přilehlých ulicích. K čemu vlastně jsou?

To je otázka, řeknete si. K čemu jsou asi odpadkové koše? Nejspíš na odpadky, ne? Proč o tom psát. Je nomže jeden by nevěřil, jak lze i obyčejného plechového nebo betonového koše využít k jiným účelům, než pro které byl původně určen. Takže. Odpadkové koše na veřejných místech mají sloužit k tomu, abychom si ulice a chodníky nezavalili nepořádkem jako ve středověku. Koupíme si například něco mraženého, co s obalem? Správně. Do odpadkového koše. Lístek z autobusu, papírový kapesník, přečtené noviny, obal z toho či onoho občerstvení atd. To vše bezesporu do „tlamičky“ veřejného odpadkového koše patří, to „papá“.

Mnohdy však musí „spolknout“ i to, co by správně patřilo do domácí popelnice. Zkrátka a dobře. Někteří z nás jsou koumáci! Přišli na to, jak ušetřit vlastní kapsu. Na odpadcích – řeknete – a jak, proboha? Ale jednoduše! Popelnici si na vyvážku objednáte jedenkrát za 14 dnů, a vyberete si pokud možno „bakelitku“ s tím nejmenším objemem. No a to, co by se už do ní nevešlo, se „mrskne“ do městského koše. Pěkně potichu, mnohdy pečlivě zabalené do igelitového pytle či tašky, leckdy také jen tak vysypané z kbelíku. Však „oni“ to každou středu nebo kdy vyvezou. Inu, z „cizího“ krev neteče.

Pojďme to teď trošičku přehnat. Co byste řekli tomu, kdyby vám někdo domů nebo na dvorek či zahradu, do vaší popelnice pravidelně a s chutí doručoval svoje odpadky? Nechalo by vás to klidnými, bylo by vám to jedno?

Já se teď prostě jen zastávám těch chudáků městských košů, ale hlavně obyčejné lidské slušnosti a ohleduplnosti. Na tříděný odpad jsou barevné kontejnery, na mnohé ostatní sběrný dvůr pod Humprechtem nebo stará dobrá známá sběrna. A městským košům nechejme jejich určení: totiž drobný odpad vznikající při procházce městem. A to i přesto, že bychom jim při nedovoleném „krmení“ sebekrásněji zpívali ŠUP SEM, ŠUP TAM, nám už je to všechno jedno....

-MJ-

Z REDAKČNÍ POŠTY

Odpověď panu Barešovi
(viz ZŠS 5/2008, s. 14)

Vážený pane Darku Bareši,
přečetl jsem si Váš rozhořčený vzkaz zastupitelům města v minulém čísle ZŠS, týkající se udělení cen města Sobotky Za rozvoj a propagaci města. Neznáme se, nevím, co jste všechno pro Sobotku udělal Vy, ale ti čtyři vyznamenání patří skutečně k těm občanům, kteří pro město vykonali hodně užitečné práce. Našlo by se jich samozřejmě víc, mně osobně mezi vyznamenanými chyběl třeba pan děkan Maryška nebo pan František Staška. Sám jsem obdržel tuto cenu při jejím prvním udělování před deseti lety spolu s Přemkem Dolenským, ing. Věrou Jiráskovou, Mgr. Šárkou Kratochvílovou-Štemberkovou, Standou Mrskošem a Josefem Vránou.

Připomínám všechna tato jména, aby bylo každému jasné, že kritéria pro udělení této ceny nejsou politická, ale že se uděluje skutečně jen a jen Za rozvoj a propagaci města. A tak jsem ji dostal já, který tvrdě doplatil na své protisovětské a protinormalizační postoje z roku 1968 vyhozením z práce stejně jako lidé, kteří bývali funkcionáři KSČ nebo národního výboru.

Jste (stejně jako mnoho hlavně mladých lidí) rozhořčen postojem soboteckých zastupitelů. Nevím, jak jste prožíval konec roku 1989 a dobu následující. Nevím, zda byste tehdejší asi dva milióny (tehdy bývalých i současných) komunistů někam vystěhoval či zbavil jejich práce. Ujišťuji Vás, že jsem poznal hodně komunistů, že mezi nimi byli darebáci, ale také (i ve vyšších funkcích) velmi slušní lidé. Proto také od počátku nesouhlasím s lustračním zákonem a dalšími normami, které plošně, skupinově vymezují vinné a nevinné. Vinu je vždy třeba prokazovat každému jednotlivci konkrétně. Naopak stejně tak je směšné tvářit se, že komunisté neexistovali (u nás třeba v současnosti mlčet o Josefu Hakenovi) nebo odsuzovat i ty, kteří ideologii komunismu v mládí podlehli a svou chybu později mnohonásobně napravili (komunistou byl spisovatel Jaroslav Seifert aj., platí to o mnohých „osmašedesátnících“). Pavel Kohout napsal: „Myslím, že člověk má právo na jakýsi názorový vývoj. Ale druhý kotrmelec už není možný.“

O období po 2. světové válce nelze šmahem říci, že vše bylo jen špatné. Příkladů najdeme kolem sebe mnoho. A navíc – i v dnešní době se setkáváme na všech stupních společnosti s lidmi čestnými i s lumpy.

Karol Bílek

ŠKOLNÍ STRÍPKY

Jablíčkové odpoledne

Jablíčkové odpoledne se jmenovala akce školní družiny, která se konala 11. listopadu.

Přízemí naší školy bylo provoněno jablky, koláči a závinů. Tentokrát strávily děti svůj čas v družině trochu netradičně – prací s jablky. Soutěžilo se v loupání jablek o „nejdelšího hada“, jiná skupinka zdobila jablíčka cukrovou polevou, někteří vyráběli jablíčková tiskátka a zkoušeli tvořit vzorovaná prostírání pro maminku.

„O osamělém jablíčku“ se jmenovala pohádka, která společně s písničkami a s mazurkou zakončila příjemně strávené odpoledne.

Nelepší odměnou pro děti byla jablíčková medaile, kterou si na krku nesly domů.

Alena Mocáková

Karneval

„Karneval se Shrekem“ se tentokrát jmenovalo řádění, soutěžení a tanec v maskách. Letošní podzimní karneval se konal v tělocvičně 25. listopadu a na organizaci karnevalu se již tradičně podíleli devátáci, kteří tentokrát zvolili masky podle postavíček z filmu Shrek.

Program, který si 9.B připravila pro své mladší spolužáky, se skládal z tanečků, soutěží a vyhlašování nejoriginálnějších masek.

Po třech hodinách hudba ustala a karneval skončil. Děti odcházely plné dojmů. „To je škoda, že už to končí,“ ozývalo se ze šaten. Zbývalo už jen uklidit tělocvičnu (s úklidem pomohly devátákům i některé maminky) a těšit se na příští karnevalové veselí.

Chtěla bych touto cestou moc poděkovat všem ochotným sponzorům. Jen díky jejich vstřícnosti jsme mohli děti v průběhu karnevalu odměňovat drobnými cenami, které jsou vždy takovou malou třešničkou na dortu. Děkuje a hezké Vánoce!

Alena Mocáková

Adventní odpoledne

27. listopadu pořádaly vychovatelky školní družiny pro děti a jejich rodiče „Adventní pracovní odpoledne“. Atrium bylo vyzdobeno vánočními dekoracemi, které později posloužily jako vzory pro vytvoření vlastních výrobků.

Pro děti a jejich rodiče byla připravena pracovní místa s chvojím, mašlemi a mašličkami, vázacími drátky a drobnými přírodními dekoracemi, kterými pak zdobili své svícny, věnečky a girlandy.

Maminky, ale i tatínkové zdobili zpočátku svícny a věnce s nejistotou, byli však stále zdatnější a zdatnější. A nakonec nechtěli ani uvěřit, co dokázali vlastníma rukama vyrobit. Děti svým rodičům pomáhaly, kde se dalo.

Pro nás, které jsme celou akci připravovaly, byl největší odměnou úsměv a radost rodičů z toho, že se práce povedla a že zhotovený výrobek pomůže u nich doma

vykouzlit předvánoční atmosféru. Hezké Vánoce a těšíme se na další společně strávené chvíle!

Alena Mocáková

Interaktivní beseda pro žáky 8. a 9. ročníků

V říjnu uspořádala ing. Marcela Pipková v rámci protidrogové prevence dvouhodinovou besedu pro osmé a deváté třídy.

Besedu nazvanou „Drogy, zdraví a právní vědomí“ vedla Dagmar Serbousková ze Státního zdravotního ústavu v Rychnově nad Kněžnou.

Interaktivní beseda byla rozdělena na dvě části. V první části žáci diskutovali o legálních a nelegálních návykových látkách, o podstatě závislosti, o rozdělení drog do skupin podle rizik. Pak si děti vyplnily test o sklonu k rizikovému chování. V závěru první části vyslechli žáci krátký životní příběh a diskutovali o pojmech právo, morálka, pravda, spravedlnost, svoboda, svědomí a odpovědnost.

Druhá část obsahovala úvodní inscenaci „Soud nad nelegální drogou“, ve které byly žákům přiděleny role soudců, žalobců, obviněných a obhájců. Diskuse pak probíhala podle reakcí žáků.

V průběhu celého programu byly žákům poskytovány informace o možnostech pomoci a léčby závislosti a o riziku užívání některých podceňovaných drog.

N.O.

Martinský lampionový průvod

K listopadovým tradicím v našem městečku neodmyslitelně patří lampionový průvod pořádaný naší základní školou. Dvanáctého listopadového podvečera procházely ztemnělými ulicemi šťastné děti se svými rodiči a v ručkách svíraly rozsvícené lampiony. Šveholení dětských hlásek a pochod s písničkou na rtech doplňovaly atmosféru večerního města, které bylo již poněkolkáté rozsvícené jak lampiony, tak i rozzařenými dětskými kukadly. Když si děti prošly značnou část našeho města, dorazily na náměstí, kde se měl pro malé cestovatele konat program, který by byl tečkou celého průvodu.

Ovšem mezitím, když děti putovaly městem, my jsme bojovali na náměstí s technikou, která ukázala svou zákeřnou tvář. Napadlo nás několik způsobů, jak techniku oživit, takže jsme běhali domů a vytrhávali kabely z varných konvic a jiných přístrojů, ale všechny pokusy se ukázaly být marné.

Když děti dorazily, tak jsme se pokusili část svého programu říci, ale naše hlasivky si sáhly na hranice svých sil. Nakonec jsme zjistili, že tento úkol se ukázal být nadlidským.

Ale konec jsme si zpřijemnilí věšením obrázků, které si děti s sebou na „lampionák“ vzaly. Ze všech obrázků se stala velká výstava, kterou si rodiče se svými malými umělci prohlédli. Ti podávali rodičům odborné popisy svých děl zdobících náměstí.

Pak už nezbývalo nic jiného než se jen vypravit do svých domovů a vzpomínat na další krásný večer, který jsme spolu s rodiči prožili. Velice nás potěšilo, že děti i přes zradu techniky večer chválily a slíbily, že za rok přijdou znovu.

Daniel Krejčík, 9.B

Výsledek sběru papíru

Již tradičně se v říjnu konal sběr tříděného papíru. Tuto akci vždy pořádá paní učitelka Jana Zumrová se žáky devátého ročníku jako součást ekologického projektu.

Naši žáci s pomocí veřejnosti tentokrát sebrali celkem 8 265 kg papíru. Nejvíce sběru přinesli žáci 4.A – 1 541 kg. Nejlepší jednotlivci: Dominika Kunstová (4.A) – 503,5 kg, Aneta Kunstová (7.B) – 503,5 kg, Vítek Černý (4.A) – 312 kg, Kateřina Čápková (3.A) – 246,5 kg, Viktorie Hanušová (6.A) – 226,5 kg a Tomáš Bernat (7.A) – 152 kg.

Děkujeme všem, kteří se opět zapojili do této bezesporu užitečné akce. Je jen škoda, že sehnat odběratele na tříděný papír je stále těžší, přestože ekologie, jejíž nedílnou součástí je třídění odpadu, by měla být jednou z priorit v naší zemi!

N.O.

Návštěva u jičínských hasičů

Dne 21. 10. 2008 navštívila třída 5. A v rámci projektu Člověk, zdraví a jeho ochrana Hasičský záchranný sbor v Jičíně. Děti si prohlédly budovy, hasičská auta a jejich vybavení, historická vozidla i výcvikové prostory. Získaly mnoho informací o náročné práci profesionálních hasičů.

Marcela Havlíková

Turnaj ve stolním tenise

Ve čtvrtek 13. 11. 2008 se uskutečnilo na Základní škole Stará Paka okresní finále turnaje ve stolním tenise chlapců za účasti osmi škol. Naši školu reprezentovali: David Vaniček, Stanislav Škaloud, Stanislav Vokráčko (všichni 9. B) a Vojtěch Kalinka (9. A) (na fotografii). Naši žáci se prezentovali výbornými výkony a ve velké konkurenci obsadili nakonec skvělé 3. místo. Během pěti sehraných zápasů nestačili pouze v semifinále na skvěle herně vybavené hráče ze Základní školy Nová Paka.

Radek Štaff

Návštěva jičínské knihovny

Třída 5. A navštívila 21. 10. 2008 v Jičíně také dětské oddělení Knihovny Václava Čtvrtka. Paní knihovnice Alena Pospíšilová navázala na exkurzi dětí u Hasičského záchranného sboru v Jičíně a seznámila je s knihami, které pojednávají o člověku, jeho zdraví a ochraně. Přečetla pohádku s hasičskou tematikou a pobesedovala s dětmi o jejich čtenářských zájmech. Děti si prohlédly prostory knihovny a zhlédly expozici Václava Čtvrtka.

Marcela Havlíková

SPORT - JEZDECTVÍ

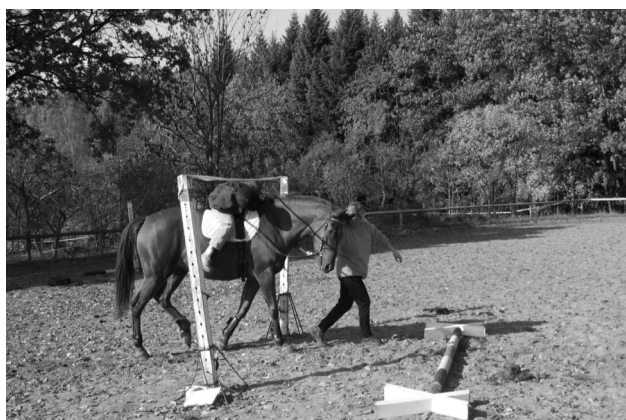
Malý jezdecký den pro děti

V sobotu 18. října uspořádal Jezdecký klub Sobotka zábavné odpoledne pro děti a mládež. Tento den byl věnován nejen dětem, které klub navštěvují, ale i těm, které se přišly podívat.

Z tohoto odpoledne přinášíme malou fotoreportáž:

Pro děti, které již koně dobře ovládají, byl připraven malý parkur s šesti překážkami.

Pro ty, kteří ještě sami nejezdí (mohli využít vodiče) byla připravena jízda zručnosti. Tato překážka se musela podjet - z důvodu bezpečnosti byl použit toaletní papír.

Následovaly westernové disciplíny – což je třeba slalom mezi barely.

Každý mohl využít možnosti svézt se na koni, čehož krom dětí využilo i několik dospělých. Diváci se dobře bavili, neboť se nespolehalo jen koně, ale i na vlastní síly a obratnost. Některé děti měly i velmi slušivé masky.

Židličková hra na koních se hraje se stejnými pravidly...

...jako bez koní !

Při dekorování se ceny – plyšáci dostaly úplně na všechny.

Počasí bylo nádherné a všichni se velmi pobavili, tak snad někdy příště nashledanou.

Za JK Sobotka Alena Brixí

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

UZAVŘENÉ SŇATKY

- 29. 8. 2008 hrad Kost**
Píša Miroslav, Rohatsko
Galdová Kateřina, Rohatsko
- 29. 8. 2008 hrad Kost**
Franc Tomáš, Roprachtice
Stodolová Jana, Dolní Dvůr
- 30. 8. 2008 zámek Humprecht**
Jenček Roman, Kbelnice
Čápková Lucie, Sobotka
- 30. 8. 2008 zámek Humprecht**
Kovárník Lukáš, Ústí nad Labem
Čejková Radana, Chocen
- 30. 8. 2008 hrad Kost**
Fidler Tomáš, Mladá Boleslav
Konvalinová Martina, Tatobity
- 5. 9. 2008 hrad Kost**
Kuban Jaroslav, Mladá Boleslav
Machatová Pavla, Mladá Boleslav
- 5. 9. 2008 hrad Kost**
Sedlák František, Košice
Semanová Silvia, Košice
- 6. 9. 2008 hrad Kost**
Šrajber Martin, Řepov
Nováčková Andrea, Mladá Boleslav
- 6. 9. 2008 hrad Kost**
Hadrava Luboš, Veltrusy
Suchanová Alena, Praha
- 13. 9. 2008 obřadní síň Sobotka**
Havelka Josef, Jičín
Beňadiková Kristýna, Jičín

- 13. 9. 2008 zámek Humprecht**
Saidl Martin, Chrastava
Hlaváčková Erika, Chrastava
- 19. 9. 2008 zámek Humprecht**
Soukal Hubert, Jivina
Šeflová Eliška, Jivina
- 20. 9. 2008 zámek Humprecht**
Ižarik Róbert, Pečovská Nová Ves
Černá Michaela, Jičín
- 20. 9. 2008 zámek Humprecht**
Jaroš Jaroslav, Libošovice
Lipajová Jana, Michalovce
- 27. 9. 2008 zámek Humprecht**
Bíma Jiří, Jičín
Šormová Jana, Hradec Králové
- 10. 10. 2008 zámek Humprecht**
Janoušek Petr, Dolní Bousov
Klíbrová Romana, Dolní Bousov
- 10. 10. 2008 hrad Kost**
Zikeš Jiří, Nová Paka
Bejrová Petra, Šárovcova Lhota
- 10. 10. 2008 hrad Kost**
Edr Daniel, Mnichovo Hradiště
Klimešová Petra, Kněžmost
- 18. 10. 2008 hrad Kost**
Říbek Jan, Slověč
Pecháčková Andrea, Radim
- 31. 10. 2008 obřadní síň Sobotka**
Kunc Zdeněk, Jičín
Víchová Hana, Jičín
- 8. 11. 2008 hrad Kost**
Bubeníček Roman, Vižňov
Kolcová Karin, Jičín

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V sobotu 15.10. proběhlo na Městském úřadě v Sobotce vítání občánků.
Na fotografii jsou tři z nich - zleva Tomáš Jakl, Josef Vitina, Pavel Šlechta.

JUBILEA

občanů, kteří oslavili 80, 85, 90 a více let svého života a mají trvalý pobyt v Sobotce a přilehlých obcích.

Paní **Jarmila Káňová** se narodila před 80 lety dne 11. října 1928 v Praze. Dětství a školní roky strávila v Sobotce, kde byl otec advokátem. Vyprávění o životě bylo velice zajímavé, už to, jak se s celou rodinou vydala z Čech do jiného světa. Začátky jsou většinou těžké a o to složitější byly začátky v cizí zemi, byť nedaleko našich jižních hranic. Snad jen díky silné osobnosti a velké vůli dokázat, že když člověk hodně chce, tak se podaří i téměř nemožné. Po počátečních peripetiích, kdy se rodina musela sžít s jiným prostředím, zvládnout cizí jazyk, se začali pomalu začleňovat do normálního běhu tamní společnosti. Po čase přišel přestup do další země, tentokrát na západ od našich hranic, a ten už nebyl tak těžký. Paní Káňová pracovala jako referentka na univerzitě v Kostnici, kde byl její manžel profesorem. Aktivní část pracovního života pak probíhala docela standardním způsobem, rodiče pracovali, synové vystudovali a osamostatnili se. S přibývajícím věkem však nutně přišlo další rozhodnutí, kde dále žít a paní Káňová se vrátila opět do Sobotky. A proč? „Líbí se mi tady a mám tu na hřbitově manžela...“

16. 10. 1928 se v Sobotce, jak je zde obvyklé říkat „na Novém městě“, narodila paní **Blanka Šedivá**. Místo je zvláštní tím, že tu lidé k sobě mají nějak blíž a ještě lepší to prý bylo v mládí naší oslavenkyně. Paní Šedivá se po základní škole vyučila zubní instrumentářkou a pracovala v soukromé zubní ordinaci. Když se provdala, zůstala nějaký čas doma s dcerou Blankou. Později pracovala v různých profesích v soboteckých provozovnách. Přestože dcera vyrůstala jako jedináček, její rodina už je mnohem četnější a všichni jezdí do Sobotky k mamince a babičce rádi a často. Paní Šedivá je dnes už sama, manžel, známý mistr sklenářský, už nežije. O to víc ji však navštěvují všichni pražští příbuzní.

Jen málokdo by neznal paní **Ludmilu Kolumpkovou**. Narodila se 27. 10. 1928 před půlnocí. Maminka jí prý říkávala, kdyby přišla na svět jen o půl hodiny později, dostala by od pana prezidenta Masaryka 50,- Kč, tak prý bylo obdarováno každé dítě, které se narodilo 28. října, v den výročí vzniku samostatného československého státu. Paní Kolumpkovou určitě znají nejen Sobotečtí, ale i lidé z okolí. Snad každý si u ní alespoň jednou za život koupil nějaké boty. Ještě dnes vypráví o své práci s velikým zaujetím. Prodávala ráda a nečinily jí problém ani další doplňkové služby, které k té profesi v určitém období patřily. Byla to pedikúra, oprava punčoch, sběr bot do opravy... Zнала celé rodiny, kdo jaké boty kupuje, jaké má číslo, co je komu možné doporučit a nebyl problém půjčit boty domů na vyzkoušení. Prostě prodávčka z Baťovy školy. A ona tou školou ve Zlíně opravdu prošla. S manželem vychovali tři syny, z nichž Jaroslav byl po dvě volební období soboteckým starostou. Paní Kolumpková je také zdatná vypravěčka a pamětnice starých soboteckých zvyků. Psala o nich často do Zpravodaje Šrámkovy Sobotky a také do regionálních časopisů.

Téhož dne jako předchozí jubilatka se narodila také paní **Vlasta Najmonová**. 27. října jí bylo 91 let. Ačkoliv má již dlouhá léta určitý zdravotní problém, jako by nebyl další rok téměř znát. Dokonalá domácí péče nejbližší rodiny se příznivě projevuje i na zdravotním stavu paní Najmonové. Pozornost od města s blahopřáním podepsaným panem starostou a místostarostou ji upřímně dojímal. S manželem, známým poštovním doručovatelem, vychovali tři dcery. Zejména dvě, které žijí nejbližší, se také o maminku a nakonec i o tátu, pečlivě starají. A to, že mohou být oba rodiče doma v prostředí, které dobře znají a které jim dokonale přirostlo k srdci, se v dobrém odráží i na jejich relativní pohodě.

5. listopadu oslavil své osmdesátiny pan **Václav Linhart** ze Sobotky, rodák z blízkého Dolního Bousova. Profesně známý jako účetní a později i ekonom působil po celou aktivní pracovní činnost ve Strojtexu v Dolním Bousově. Po vlastní pracovní době vedla dlouhá léta jeho cesta od vlaku „na výbor“ v Sobotce. Působil na úseku financí a plánování, vedl finanční komisi, oddával svatební páry, spoluorganizoval stříbrné svatby, spolupracoval s paní profesorkou Hejnovou při zahajování Šrámkových Sobotek... Prostě byl opravdu veřejně činný. S manželkou vychovali syna a dceru a před několika lety oslavili také zlatou svatbu. Rodinná sešlost se konala na zámku Humprecht a dle doložených fotografií z oné události to nevěstě a ženichovi opravdu slušelo.

Až v Mukačevu se dne 27. listopadu 1928 narodila paní **Jarmila Plecháčová**. Ačkoliv oba její rodiče pocházeli tady z okolí, díky služebním povinnostem otce se rodina dostala až na území tehdejší Podkarpatské Rusi. V devětatřicátém roce se však maminka se čtyřmi dětmi musela během velmi krátké doby vrátit do Čech. V dosavadním bydlišti se stali rázem nechtěnými obyvateli. Vraceli se však již bez otce, který padl a je dodnes pochován na tamním vojenském hřbitově. Z vyprávění paní Plecháčové bylo zřejmé, jak moc je vázána na svou rodinu, jak moc jsou pro ni tyto vztahy důležité. Jen velmi těžko se vyrovnává se smrtí svého manžela, známého řidiče autobusu. O to víc se upíná k pokračování života, které vidí zejména ve své vnučce, studentce vysoké školy. Čas návštěvy rychle ubíhal a pořád by bylo o čem povídat.

Jediným prosincovým jubilantem s datem narození 1. 12. 1928 je pan **Karel Veselý**, rodák z Vodňan v jižních Čechách. A jak se stal soboteckým občanem? Místní jistě znali paní Ing. Libuši Veselou, rozenou Sedmidubskou, a právě ona jej do našeho města přivedla. Nejdříve si zde začali stavět rodinný domek a po odchodu pana Veselého z aktivní pracovní činnosti se zde manželé usadili natrvalo. Dnes už je pan Veselý sám. Životní situaci s určitým zdravotním problémem zvládá docela obdivuhodně. Aby byl co nejméně závislý na pomoci druhých, naučil se mnohé, vaří, pere, nakupuje, uklízí... a jak sám dodává, to prý ho dříve manželka hodně rozmazlovala nebo si ho tak opečovávala? Prostě mnohé věci se naučil až díky tomu, že musel. Až neuvěřitelně rychle uplynuly téměř tři hodiny vyprávění

o práci v profesi elektrotechnické i o životě, když jeden z manželů zůstane sám. I tady se však našli příležitostní ochotní pomocníci, syn a jeho manželka, švagrová i neteř, úplně sám tak pan Veselý rozhodně není.

Jubilantům vše pěkné a s blízcími se Vánoce pohodu a zejména zdraví v novém roce 2009.

Jaroslava Vraná

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

Říjen - Dne 1. října zemřela ve věku 55 let paní Irena Štrossová z Ošťovic. Dne 1. října zemřel ve věku nedožitých 67 let pan Ing. arch. Václav Hejn, rodák ze Sobotky. Dne 2. října zemřela ve věku nedožitých 76 let paní Drahomíra Havlová, hostinská ze Zelenecké Lhoty. Dne 4. října zemřela v požehnaném věku 96 let paní Blažena Sýkorová, rozená Škaloudová, z Rovně. Dne 10. října zemřel ve věku 84 let pan Josef Hlubuček, kronikář obce Dobšice. Dne 22. října zemřela ve věku 87 let paní Božena Klabanová z Nepřívěce. Dne 31. října zemřela ve věku 79 let paní Libuše Drapáková ze Sobotky.

Listopad - Dne 17. listopadu zemřela ve věku 85 let paní Miloslava Kupcová, rozená Rejmanová, ze Skuřiny. Dne 19. listopadu zemřela ve věku nedožitých 86 let paní Božena Bláhová ze Sobotky. Dne 19. listopadu zemřela ve věku 78 let paní Růžena Králová z Horního Bousova. Dne 21. listopadu zemřel ve věku 87 let pan Josef Bareš ze Sobotky. Dne 28. listopadu zemřel ve věku nedožitých 68 let pan Josef Taneček z Vesce u Sobotky.

Prosinec - Dne 1. prosince zemřel ve věku 83 let pan Miloslav Černý, z Trní, rolník na odpočinku.

UŽ JE TU VÁNOČNÍ ČAS....

Vánoce, ty čarovné svátky, ty velké chvíle rozzářily oči vzpomínek, rodinné pohody u vánočního stromku před jesličkami. A staré písně v duši hřejí a s nimi jdou sny jesliček, kol hlavy mé pak zahřeje hlas traticích se rolníček...

Vánoce svátky rodiny

Pamatuji se z dětství, že u nás doma byly ty nejkrásnější Vánoce se všim všudy, co k nim patří. K večeri se sešla celá rodina s dědou a babičkou, poté se usadili k vánočnímu stromku, pod ním svítil betlém s jezulátkem, ovečkami, pastýři, zpívali jsme koledy, rozbalili dárky, krájela se jablka, louskaly se ořechy, na ošatce byly křížaly, sušené švestky a medové perničky, četli jsme knížky a čekali, až zazvoní zvon na půlnoční mši. Zasněženou krajinou spěchali jsme na půlnoční mši. Všude ticho, poletující sníh a jen tóny varhan a hlas zpěvu z rozzářeného kostela zněl celým krajem: „tichá noc, svatá noc... nám, nám narodil se...“

Ludmila Kolumpková

NECHTE TELEVIZE VYPNUTÉ A PŘIJĎTE SI ZATANCOVAT

26.12. od 20:00
v sokolovně v Sobotce

ŠTĚPÁNSKÁ ZÁBAVA

- Dance Party -
Hity z našich i zahraničních rádií pouští
moderátor Rádia OK
Zdeněk Veselovský

Občerstvení zajištěno
Vstupné 50 Kč

Pořádá SMKS

Do konce roku je v Galerii na schodech v Městské knihovně v Sobotce k vidění výstava turnovského fotografa Luboše Tomeška nazvaná
SVATÁ ZEMĚ OČIMA POUTNÍKA.
Zajímavé fotografie zachycují autorovy cesty do Egypta, Palestiny a Izraele.

VHODNÝ DÁREK K VÁNOCŮM

V Městském informačním centru v Sobotce můžete stále koupit obě poslední publikace o Sobotecku:

Malé dějiny Sobotecka, I.díl, jejímž autorem je Karol Bílek a kol. a

Sobotecko minulého století - knihu fotografií J. Kuchaře s komentáři K. Samšířáka, kterou vydal Klub přátel města Sobotka.
Každá kniha stojí 180 Kč.

Studio Šrámkova domu uvádí:

V Betlémě není místo!

Pašijová hra o zrození Ježíška.
Zpívat budou děti základní školy.
Přijďte v pátek **19. 12. v 18:00**
na zahradu Šrámkova domu v Sobotce.
Vstupné dobrovolné
Těšíme se na vás.

VESELÉ VÁNOCE, PEVNÉ ZDRAVÍ A HODNĚ ÚSPĚCHŮ V ROCE 2009 VÁM VŠEM PŘEJE REDAKCE ZPRAVODAJE ŠRÁMKOVY SOBOTKY.

Vydávává: **STŘEDISKO MĚSTSKÉ KULTURY SOBOTKA**

nám. Míru 4, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 618

e-mail: smks@sobotka.cz, www.sobotka.cz

Odpovědný redaktor: Jan Janatka

Redakční rada: K. Bílek, P. Havlová,

M. Jalovecký, L. Vejclová

Grafická úprava: Jan Janatka

Tiskne RK TISK, Hradecká 1130, Jičín, 493 546 911

Podávání novin. zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ Vých. Čechy

č.j. P/2-1440/98 ze dne 3. 3. 1998

ISSN 12 12-7906

MK ČR E 11 563

Uzávěrka dalšího čísla 30. 01. 2009